

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 32 (1).

Izdan 1 juna 1934.

PATENTNI SPIS BR. 10901

Société Anonyme d'Etudes et de Costructions d'Appareils Mecaniques pour la Verrierie, Paris, Francuska.

Uredaj za neprekidno obnavljanje stakla, u sudu za uzimanje stakla, koji je pridodat peći za staklo.

Prijava od 1 maja 1933.

Važi od 1 novembra 1933.

Traženo pravo prvenstva od 23 maja 1932 (Francuska).

Pronalazak se odnosi na uređaje, koji se sastoje iz sudova za uzimanje stakla, i koji su pridodati peći za staklo a izvedeni su iz suda koji se obrće.

Poznato je da ovaj sud prima neprekidno, usled teže, stopljeno staklo koje ističe iz peći i da ima oblik otkrivenog segmenta, iz kojeg se vrši crpljenje stakla, obično pomoću zamakanja kalupa za dobivanje oblika u stopljeno staklo, koje se u pomenutom sudu stalno obnavlja.

Do sada su ovi obrtni sudovi bili korišćeni u kombinaciji sa napravama u kojima su kalupi za dobivanje oblika bili kretani u kontinualnom kretanju.

Pošto je potrebno znatno vreme da se izvestan rad crpljenja izvede pravilno, to kalup za dobivanje oblika za vreme crpljenja izvodjenog u staklu koje se nalazi u sudu, opisuje luk velike dužine, potrebujući tako znatan otkriveni sektor suda.

To je dovelo do toga da se moralo sudu dodeliti velike dimenzije, iz reda od dva do tri metra u prečniku, da bi se hladjenju, koje sobom povlači, za staklo, duže izlaganje slobodnom vazduhu, stavio nasuprot deo stakla koji sadrži masu kalorija donesenih staklom koje dolazi iz pokrivnog i zagrevanog dela suda.

Ovi poznati uređaji mogu dakle funkcionisati samo, zahvaljujući intenzivnom

zagrevanju, za snatnom potrošnjom, budući da se velika količina stakla koja se dodaje sudu izuzima iz suda sa velikom temperaturom koja vlada u peći.

Predmet ovog pronalaska jeste uređaj, tipa sa obrtnim sudom, koji je naročito smišljen kao sud iz kojeg se vrši izuzimanje, i koji je pridodat napravi koja se kreće s vremena na vreme t.j. kod koje je kalup za davanje oblika nepomičan u vremenu crpljenja. Ova osobenost otklanja neminovnost da se na sudu ostavlja veliki otkriveni segmenat, i omogućuje da se koristi obrtni sud malih dimenzija.

Medjutim, baš iz razloga ovih smanjenih dimenzija dobro funkcionisanje takvog jednog uređaja za crpljenje postavlja nove zadatke konstruktivnog izvodjenja, koji su osobeni za ovo izvodjenje.

Ovaj se pronalazak sastoji iz zbira sredstava, zahvaljujući kojima obrtni sud malih dimenzija može poslužiti kao sud za uzimanje stakla sa napravom koja se kreće na mahove, pri čemu, razume se, isti sud može dejstvovati u vezi sa kakvom napravom sa kontinualnim kretanjem.

Ovaj obrtni sud sa unutrašnjim odvodnim kanalom je kombinovan sa gornjom komorom za zagrevanje i sa donjom komorom za zagrevanje, koja se nalazi pod središnjim odvodnim kanalom (dimnja-

kom) i koja se pomoću ovoga kanala nalazi u vezi sa gornjom komorom, tako da se sud za crpljenje nalazi zatvoren svojim velikim delom, u kontinualnom pojasu u čijoj unutrašnjosti podesno rasporedjeni sagorevači održavaju stalno temperaturu koja se želi, i koja je u stanju da sačuva stopljenom staklu njegove osobine, a da ovaj uređaj ipak ne potrebuje prekomeran utrošak goriva.

Takav jedan uređaj po ovom pronalasku je predstavljen u osnom vertikalnom preseku na priloženom nacrtu.

Obrtni sud 1 je postavljen uz peć 2 za staklo. Rastopljeno staklo 4 iz ove peći biva dovodjeno sudu pomoću kanala 3 podesnog preseka, koji se uostalom može regulisati pomoću zatvarača 5 i staklo se uliva, usled teže, slobodnim padanjem 6 u najbliži deo suda 1.

Ovaj sud ima u svojoj unutrašnjosti (na primeru iz nacrtu, u svom središnjem delu) odvodni kanal (dimnjak) 7 čija se gornja ravan p, p' nalazi malo ispod gornje ivice, n, n' suda. Ova ravan p, p' određuje dakle gornji nivo iznad kojega staklo ne može da se popne a da se odma ne izruči u rupu 7, koja tako dejstvuje kao preliv.

Ovaj preliv iznutra čini odliku ovog pronalska koja služi za više ciljeva:

1. U sudovima velikih zapremina, koji se sada upotrebljavaju, nije potrebno da se na apsolutno neprekidan način nadgleda isticanje stakla u sud za crpljenje. U stvari, zahvaljujući ovoj velikoj zapremini trenutna promena količine isticanja ne povlači sobom, naprotiv, izvesna promena, čak i mala i kratkotrajna količine doticanja kroz dovodni kanal, može prouzrokovati preliivanje stakla iz suda i ovaj slučaj može imati različite neprijatne posledice.

U sudu sa središnjim odvodnim kanalom, takav slučaj je apsolutno sprečen, pošto, ako se desi iz proizvoljnog razloga da privremeno veće dodavanje stakla u sud prouzrokuje presipanje stakla kroz središnju rupu, ono biva primljeno levkom 8 koji se nalazi pri dnu, ne smetajući ili neprekidajući pristup napravi, t.j. ne prčinjavajući nikakvih smetnji fabrikaciji. Kad se primeti ovo prosipanje, lako je da se zatvori višak pridolaska stakla, dejstvujući na zatvarač 5.

2. Ovaj iznutrašnji preliv može isto tako biti korišćen da se izazove veštačko ubrzanje cirkulisanja stakla kroz sud, da bi se u slučaju potrebe izvršilo dodavanje kalorija staklu koje se nalazi u oblasti crpljenja.

U ovom cilju će se dejstvovati na zatvarač 5 tako, da se u sudu obrazuje znatno veće dovodjenje stakla no što je količina stakla koja se izuzima, tako da se višak stakla presipa kroz preliv 7, pri čemu se jednovremeno masa koja je izložena crpljenju nalazi brzo obnavljanja zahvaljujući ovoj veštačkoj potrošnji stakla.

3. Prisustvo ovog središnjeg kanala se osim toga stavlja nasuprot pojavi koja je često zapažana u uređajima sa obrtnim sudom i koja se sastoji u zadržavanju stakla oko središta suda, a što je oblast koja u poznatim uređajima ne dolazi u obzir ni u pogledu dovodjenja stakla ni u pogledu crpljenja.

U tom pogledu karakteristična korist ovog suda sa središnjim kanalom (dimnjakom) leži u činjenici da površina, koja je stavljena na raspoloženje staklu i koja ima oblik jednog prstena, potpomaže homogenost raspodele mase, ako se vodi računa o tome da je ovaj prsten stavljen u kontinualno obrtanje. Praktično se u središnjem delu suda na ivicama kanala proizvode s vremena na vreme preliivanja u malim količinama stakla, tako da ovaj deo mase u stopljenom stanju biva stalno obnavljan isto tako kao i mase koje se nalaze na perifernim delovima.

Kao što je rečeno, ovaj obrtni sud, sa iznutrašnjim odvodnim kanalom (dimnjakom) za preliivanje je kombinovan sa jednom komorom 9 za zagrevanje odozgo, u kojoj su smešteni sagorevači 10 podesno upravljani prema dole radi zagrevanja mase u stopljenom stanju, koja se izručuje u sud.

Ispod središnjeg kanala (dimnjaka) je predviđen prostor 11 koji sačinjava donju komoru za zagrevanje, na čijem je dnu postavljen venac sagorevača od kojih je na pokazanom primeru radi uprošćenosti nacrtu predstavljen samo jedan, koji je obeležen sa 12. Ovi sagorevači i komora 11, u kojoj rade, sprečavaju gubljenje toplote stakla kroz dno suda. Gasovi u sagorevanju se penju kroz kanal 7 i doprinose da se u gornjoj komori 9 uveća broj kalorija za zagrevanje mase stopljenog stakla.

Priloženi nacrt pokazuje, samo radi primera i bez ikakvog ograničenja, naročito montiranje obrtnog suda. Ovaj sud leži na podlozi 13 koja izoluje toplotu i nošen je cilindričnom košuljicom 14, koja obrazuje zid donje komore za zagrevanje. Obrtanje ove celine je obezbeđeno jednim bezkrajnim zavrtnjem 15, koji se nalazi u zahvatu sa helikoidalnim točkom 16, koji

je pritvrdjen na omotu košuljice 14 ili na kakvom posrednom delu.

Ovaj uredjaj može biti montiran na kakvim kolima koja su na nacrtu predstavljena točkovima 17 a ova mogućnost se dobiva upravo iz smanjenih dimenzija suda.

Ako je to potrebno, uklanjanje kola sa njihovog mesta omogućuje direktno isticanje stakla 6 u levak 8.

Iz ovih razloga dok kod sudova velikih dimenzija ponovno pokretanje, posle kakvog zastoja, obitnog basena povlači sobom teško održavanje i gubitak stakla, takav rad sa obrtnim sudom koji je sad opisan biva izvodjen udobno i bez nastajanja osetnih gubitaka stakla, baš iz razloga male zapremine koja treba da se napuni.

Najzad, ma da su svi ovi rasporedi bliže namenjeni sudovima malih dimenzija, jasno je da oni mogu biti primenjeni i na sudove srednjih dimenzija ili na sudove velikih dimenzija sada poznatih, donoseći, u izvesnim prilikama upotrebe, koristi slične onima koje su istaknute gore.

Patentni zahtevi:

1. Uredjaj za neprekidno obnavljanje stakla u sudu iz kojeg se vrši izuzimanje stakla, i koji je pridodat peći za staklo, naznačen time, što se sastoji iz suda malih razmera koji sadrži unutrašnji odvodni kanal (7) koji je prvenstveno rasporedjen u središnjem delu i čija se gornja završna ravan (p, p') nalazi u razmaku između gornje ivice (n, n') suda i dna suda, tako da se kroz ovu središnju rupu (7) koja deluje kao preliv, staklo presipa kad nivo stakla predje visinu pomenutog središnjeg kanala.

2. Uredjaj po zahtevu 1, naznačen time, što je obrtni sud (1) kombinovan sa gornjom komorom (9) za zagrevanje i sa donjom komorom (11) za zagrevanje, pri čemu se ova poslednja komora nalazi ispod središnjeg kanala i pomoću ovog kanala (7) je u vezi sa gornjom komorom (9) tako, da se prostor za crpljenje nalazi zatvoren, svojim najvećim delom, u neprekidnom pojasu u čijoj su unutrašnjosti podesno rasporedjeni sagorevači (10, 11) koji održavaju stalno željenu temperaturu.

